

[Westermann.]

sige, at jeg havde ventet, at man inden for dette Udvalg skulde kunne faa en saglig Undersøgelse af, hvad et dansk Forsvars Opgave og hvad et dansk Søværns Opgave er, og at man muligt deraf vilde have draget i hvert Fald nogle af de Konsekvenser, som en saadan Undersøgelse maatte medføre. Men jeg kan sige, at dette har fuldstændig glippet. Det Arbejde, der har været foretaget i Udvalget, har saa afgjort tilkendegivet, hvad Meningen var med hele dette Udvalgsarbejde, at der var faste økonomiske Rammer, som politiske Partihensyn havde sat, og disse politiske Partihensyn har fuldkommen kvalt ethvert sagligt underbygget Argument og ethvert sagligt underbygget Krav. Man har hørt paa de Konservative, men man har vendt det døve Øre til, og Resultatet er, at Flerparten indstiller det oprindelige Lovforslag til Vedtagelse, kun med nogle ganske ubetydelige Ændringer. Resultatet er blevet, som jeg allerede paapegede det ved første Behandling af dette Lovforslag, at Søværnet i Øjeblikket er hensat i en fuldkommen Magtesløshed, overhovedet intet kan udrette for det, der er dansk Værns Formaal: at bevare Freden, og hvis Freden mod vor Vilje bliver brudt udefra, at gøre en Indsats i Forsvaret for Landets Selvstændighed.

Til en Vurdering af dansk Søværns Betydning i Almindelighed maa man først gøre sig klart, hvilken international Betydning de danske Gennemsejlingsfarvande har. Der tales saa meget om den Betydning, Danmarks særlige geografiske Beliggenhed ved Indgangene til Østersøen har, men det er alligevel de færreste, der gør sig klart, hvor meget dette betyder i Tal. Naar jeg nævner, at der gennem de danske Gennemsejlingsfarvande aarlig transporteres paa Skibskøl 23 Mill. t. Gods, at der til Sammenligning hermed gennem Kielerkanalen f. Eks. transporteres 7 Mill. t. og igennem Panama-Kanalen det samme som gennem de danske Gennemsejlingsfarvande, 23 Mill. t., og at af internationale Farvande kun Suez-Kanalen med sine 28 Mill. t. overgaar disse Farvande, vil man forstaa, at de danske Gennemsejlingsfarvande trafikalt set er et Verdensfarvand. Sikringen af Gennemsejlingsfarvandene er derfor ikke alene et indre dansk Anliggende, det er et Spørgsmaal af vital Betydning for alle de Stater, som grænser op til Østersøen.

Hvad Danmark selv angaar, har vi til Brug for Landbruget og Industrien en Import af Raastoffer paa ca. 10 Mill. t.

om Aaret; vi har en Eksport af Landbrugsprodukter og enkelte Industriprodukter til en samlet Vægt af 2 Mill. t., altsaa i alt en Import og Eksport paa 12 Mill. t. Af denne Mængde gaar de 8 Mill. t. paa Skibskøl rundt om Skagen. Man vil forstaa, at i en kritisk Situation, hvor Krig er udbrudt i Europa, er det af overvældende Betydning for Danmark at kunne sikre disse Trafikveje, Vejen gennem Kattegat videre ud til Havene til de Steder, hvor vi skal hente vor Import, og hvor vi skal afsætte vor Eksport. Under Verdenskrigen kunde vi med det Materiel, vi dengang raadede over, præstere en saadan Sikkerhed; vi samarbejdede gennem Aftaler med Sverige og Norge om Konvojering op langs den svenske Kyst og Kristiania Fjord videre ud over Nordsøen. I enhver fremtidig Krig vil Danmarks Interesser paa disse Omraader være fuldkommen sideløbende med de svenske Interesser, og da man kan se Udvej til et Samarbejde som det, der allerede blev optaget i 1914—18, burde man i hvert Fald ogsaa nu opretholde Muligheden for en Genoptagelse af dette Samarbejde. Denne Mulighed bør holdes aaben, og den bør helst forberedes, før en Krig bryder ud.

Men i det Øjeblik Danmark skal være Deltager i et saadant forberedt Samarbejde, maa det saa ubetinget kræves, at Danmark ejer et Søværn, idet de søværts Forbindelser og deres Opretholdelse er af fuldkommen vital Betydning for alt dansk Erhvervsliv, Handel, Landbrug; i det Øjeblik der lukkes af for de søværts Forbindelser, vil alt dansk Næringsliv blive kvalt. Dette har ogsaa resulteret i, at der til Udvalget er rettet en Henvendelse fra Søfartsraadet, af hvilken Henvendelse jeg gerne med den højtærede Formands Tilladelse vil give nogle ganske korte Citater, ligesom jeg gerne vil udbede mig Tilladelse til senere korte Citater. Søfartsraadet skriver til Forsvarsudvalget:

„Under Verdenskrigen 1914—18 udførte den danske Orlogsflaade et meget stort og paaskønnelsesværdigt Arbejde med at føre danske og fremmede Handelskibe gennem de danske Farvande, hvori der var udlagt Miner, og samtidig paatog Flaaden sig gennem hele Krigsperioden at opsamle og uskadeliggøre drivende og andre Miner, som var til største Fare for Skibsfarten. Søfartsraadet har ikke nøje Tal paa, hvor mange Miner der saaledes blev opsamlet, og uskadeliggjort, men saa vidt man ved, er det over 10 000.

Søfartsraadet tvivler om, at Orlogsflaaden, hvis den reduceres som foreslaaet, ogsaa under en eventuel ny Krig